

ห้องและวิชาการ
เลขที่..... มหจร
วันที่ ๑๕ ก.ค. ๒๕๖๑ เวลา ๑๑.๑๗
เสร็จวันที่ ๑๖ ก.ค. ๒๕๖๑

กลุ่มนโยบายและแผน
เลขรับ ๕๕๑
วันที่ 19 ก.ค. 2561
เวลา 13.19 น.

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
รับที่ ๑3107
วันที่ 17 ก.ค. 2561
เวลา 18.19

กองแผนงานและวิชาการ
รับที่ ๕๗๑
รับ ๑๗ ก.ค. ๒๕๖๑
เวลา 1๖.18

โครงการจัดทำแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๔
ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ระยะที่ ๒
คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล ตำบลศาลายา
อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๗๐

ที่ ศธ ๐๕๑๗.๑๒/ว ๒๔๒๗
วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเชิญร่วมแสดงความคิดเห็นในการวิพากษ์ร่างแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๖)
เรียน เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. ร่างแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๖) จำนวน ๑ ฉบับ
  ๒. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ จำนวน ๑ ฉบับ
  ๓. เอกสารประชาสัมพันธ์ช่องทางกรวิพากษ์ร่างแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม ได้มอบหมายมหาวิทยาลัยมหิดลเป็น
ที่ปรึกษาโครงการจัดทำแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ระยะที่ ๒
โดยรองศาสตราจารย์ ดร. ศรีสมบัติ โชคประจักษ์ชัด คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ เป็นหัวหน้าโครงการ
ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการจัดกระบวนการวิพากษ์ร่างแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๖)
ผ่านช่องทางต่างๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาร่างแผนสิทธิ
มนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ (ฉบับสมบูรณ์) สำหรับเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาประกาศใช้แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ฉบับที่ ๔ ของประเทศไทย

เพื่อให้การรับฟังความคิดเห็นในการวิพากษ์ร่างแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ ได้ข้อคิดเห็นและ
ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาร่างแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ ฉบับสมบูรณ์ ก่อนนำเสนอ
คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ จึงขอความร่วมมือจากหน่วยงานของท่านร่วมแสดงความคิดเห็นต่อร่างแผน
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) โดยตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างแผนสิทธิมนุษยชน
แห่งชาติ ฉบับที่ ๔ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) และโปรดส่งกลับไปยังคณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
ภายในวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑ และขอความอนุเคราะห์ประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรในสังกัดหน่วยงานได้มี
ส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นต่อร่างแผนดังกล่าวผ่านทางช่องทางต่างๆ ต่อไป (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย และขอขอบคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

เรียน เลขาธิการ
เพื่อโปรดทราบและพิจารณา
ต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

(นางทิพย์ฯ ตั้งสิริสงวน)

เลขานุการกรม
๒๒.๑ ก.ค. 2561

เรื่อง ๑๗/๒๕๖๑ ก.ค.

ดำเนินการด้วย

๑๕
19 ก.ค. 61

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ลิอชัย ศรีเงินยวง)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์

เรียน หัวหน้าฝ่าย.....

- สปท.
 IPCS

๒๐๖ ๑๖๖๐๓๓

๑๖๖๐๓๓

(นายวันชัย สัตยาคุลพิงค์)

เลขานุการคณะกรรมการอาหารและยา

๑๗ ก.ค. ๒๕๖๑

ที่ สธ ๑๐๐๔.๐๑/ก๒๕๓๗

เรียน ผอ.สำนัก/เลขานุการกรม/ผอ.กอง/ผอ.กลุ่ม/
ผอ.ศูนย์ฯ/หน.กลุ่ม ... ข.

เพื่อโปรดร่วมแสดงความคิดเห็นต่อร่างแผนสิทธิ-
มนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๖) ด้วย
จะเป็นพระคุณ

สำนักฯ (อย.)
รับที่ 8.749
26 ก.ค. 2561
เวลา 15.45

(นางวิมล สุวรรณเกษาวงษ์)
ผู้อำนวยการกองแผนงานและวิชาการ

- บริหารฯ   พัฒนาระบบ   กำหนดฯ
- Pre   Post   นโยบายฯ
- แผนไทยฯ   โปรดทราบ   โปรดพิจารณา
- โปรดแจ้งเวียน ( ) .....

26.7.61
(นายสุชาติ จองประเสริฐ)
ผู้อำนวยการสำนักฯ

- คุณ รัชนิวรรณ
โปรด แจ้งเวียน
 ปิดประกาศ
 .....

(นางสาวสุกัญญา ศรีลัมภ์)
หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป

สิ่งที่ส่งมาด้วย 3

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม ร่วมกับมหาวิทยาลัยมหิดล
ขอเชิญชวนทุกท่านร่วมแสดงความคิดเห็น
วิพากษ์ร่างแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2562-2566)
ระหว่างวันที่ 20 มิถุนายน - 20 กรกฎาคม 2561

 แสดงความคิดเห็นทางออนไลน์ได้ที่

หรือ คลิก [ดาวน์โหลดเอกสาร](http://www.rlpd.go.th) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 4 ทาง www.rlpd.go.th และกรอกแบบสอบถามฯ ส่งผ่านช่องทางต่างๆ ดังนี้

 ทางไปรษณีย์ : กองยุทธศาสตร์และแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210

 ทางโทรสาร : 0 2143 7774

 ทาง e-mail : nhr.plan@gmail.com

 ฝากผ่าน : สำนักงานคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพพื้นที่ 1-4 , พนักงานคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพประจำสำนักงานยุติธรรมจังหวัดทั่วประเทศ

หากมีข้อสงสัยสอบถามได้ที่กลุ่มแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โทร 0 2141 2757 - 60

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ.2562-2566)

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 4 และนำไปปรับปรุงแผนฯ ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

► ที่มาของร่างแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 4

ร่างแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2562 - 2566) มีกระบวนการจัดทำ ประกอบด้วย (1) การรับฟังสภาพปัญหา/สถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนจากพื้นที่ 4 ภูมิภาคและ กทม. ครอบคลุมจังหวัดทั่วประเทศ (2) การศึกษาวิเคราะห์ประเด็นสำคัญของสิทธิมนุษยชนจากเอกสารทั้งภายในและภายนอกประเทศ (3) การวิเคราะห์/สังเคราะห์ข้อมูลจาก (1) และ (2) มาयर่างแผนฯ (4) การวิพากษ์ร่างแผนฯ โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน จำนวนกว่า 50 คน นำมาปรับปรุงแก้ไข และนำไปรับฟังความเห็นจากทุกภาคส่วน ทั้งการลงพื้นที่จัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นใน 7 พื้นที่ทั่วประเทศ และการรับฟังความคิดเห็นทางออนไลน์

► กรอบแนวคิดในการจัดทำแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 4

	มาตรฐาน	<ul style="list-style-type: none"> • ภายนอก : ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน, สนธิสัญญาด้านสิทธิมนุษยชน, เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals), หลักปฏิบัติของสหประชาชาติว่าการดำเนินงานธุรกิจและสิทธิมนุษยชน • ภายใน : รัฐธรรมนูญและกฎหมายภายในที่สำคัญ
	สถานการณ์	<ul style="list-style-type: none"> • ภายนอก : รายงานสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของฮิวแมนไรตวอตช์ (Human Rights Watch), สำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, แอนเนกซ์ อิมพลีเม้นท์เม้นต์ ประเทศไทย, รายงานสถานการณ์การละเมิดสิทธิของสถานทูตสหรัฐอเมริกา • ภายใน : สภาพปัญหาและพื้นที่จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูล
	การดำเนินการ	<ul style="list-style-type: none"> • ภายนอก : กลไกทบทวนรายงานสถานการณ์สิทธิมนุษยชน (Universal Periodic Review: UPR) • ภายใน : แผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ การติดตามผลการดำเนินการแผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ ๓

► รูปแบบของแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 4

เป็นแผนปฏิบัติการ ประกอบด้วยแผนรายด้าน 10 ด้าน และแผนรายกลุ่มเปราะบาง 12 กลุ่ม

แผนรายด้าน ประกอบด้วย ด้านสาธารณสุข การศึกษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ ที่อยู่อาศัย การขนส่ง ข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ (ดิจิทัล) สิทธิชุมชน การเมืองการปกครอง และด้านกระบวนการยุติธรรม

แผนรายกลุ่มเปราะบาง ประกอบด้วย กลุ่มเด็กและเยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วย (ติดเชื้อ HIV /ผู้เสพยา) กลุ่มชาติพันธุ์/คนไร้รัฐ/ไร้ที่พึ่ง กลุ่มหลากหลายทางเพศ นักปกป้องสิทธิมนุษยชน ผู้ต้องหา/ผู้ต้องขัง ผู้พันโทฯ ผู้เสียหาย/ผู้ตกเป็นเหยื่อ และกลุ่มเกษตรกร/แรงงาน

► เป้าหมายของแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 4

: เป็นสังคมที่ส่งเสริม สิทธิ เสรีภาพ และความเท่าเทียม โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ขับเคลื่อนสิทธิมนุษยชนอย่างบูรณาการทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจและประชาสังคม เพื่อนำไปสู่สังคมที่พัฒนาอย่างยั่งยืน

► กลไกการขับเคลื่อนแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 4

ประกอบด้วย การกำหนดเป็นวาระแห่งชาติ การจัดตั้งคณะกรรมการติดตามการปฏิบัติงานตามแผนฯ และการใช้กระบวนการธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ร่วมกันเป็นตัวขับเคลื่อน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จังหวัด .....

เพศ ชาย หญิง อื่นๆ

อายุ น้อยกว่า 20 ปี 21 - 30 ปี 31 - 40 ปี 41 - 50 ปี 51 - 60 ปี มากกว่า 60 ปี

อาชีพ รัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน ทำการเกษตร แม่บ้าน

ผู้ประกอบการ/ภาคธุรกิจ อื่นๆ ระบุ.....

ความรู้/ประสบการณ์เกี่ยวกับแผนสิทธิมนุษยชน มี ไม่มี

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 4

2.1 โปรดพิจารณาภาพรวมของร่างแผนฯ และให้ความคิดเห็นว่าท่าน เห็นด้วยว่ามีความครอบคลุม เหมาะสม หรือไม่ อย่างไร

2.1.1 รูปแบบของแผนฯ ประกอบด้วย แผนรายด้านและแผนกลุ่มเปราะบาง

เหมาะสม ไม่เหมาะสม ข้อเสนอแนะ.....

2.1.2 เป้าหมายของแผนฯ

เหมาะสม ไม่เหมาะสม ข้อเสนอแนะ.....

2.1.3 กลไกการขับเคลื่อน

เหมาะสม ไม่เหมาะสม ข้อเสนอแนะ.....

2.2 สารสำคัญของแผนฯ

โปรดพิจารณาร่างแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 4 และให้ความเห็นในความเหมาะสมของแผน แต่ละด้าน และแต่ละกลุ่มเปราะบาง ดังนี้

2.2.1 สภาพปัญหาที่ระบุไว้ในแต่ละแผนรายด้านและแผนรายกลุ่มเปราะบาง หากท่านคิดว่ายังมีประเด็นปัญหาที่ควรเพิ่มเติม โปรดเสนอแนะในส่วนข้อเสนอแนะสภาพปัญหาเพิ่มเติม

2.2.2 แนวทางแก้ไขที่กำหนดไว้ในแต่ละแผนรายด้านและแผนรายกลุ่มเปราะบาง ขอท่านให้ความเห็นโดยกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน (เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วย/ไม่มีความเห็น) หากท่านคิดว่ายังมีแนวทางแก้ไขที่ควรเพิ่มเติม โปรดเสนอแนะในส่วนข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาเพิ่มเติม

1) แผนสิทธิมนุษยชนด้านสาธารณสุข

ก. สภาพปัญหา

1. การเข้าถึงสิทธิการรักษาและหลักประกันสุขภาพของนักโทษ ผู้ยากไร้ ผู้เร่ร่อน และผู้อยู่ในพื้นที่ห่างไกล
  2. ความไม่เท่าเทียมกันของระหว่างหลักประกันสุขภาพแต่ละระบบ
  3. กลุ่มผู้ใช้แรงงานที่เป็นบุคคลต่างด้าวที่เข้ามาทำงานอย่างถูกและไม่ถูกกฎหมายยังคงขาดโอกาสในการเข้าถึงหลักประกันสุขภาพเท่าที่ควร การขาดความมั่นคงทางด้านการคลังที่จะรองรับบริการสาธารณสุขที่พร้อมรับกับการเป็นสังคมผู้สูงอายุ
- ข้อเสนอแนะสภาพปัญหาเพิ่มเติม (ถ้ามีเพิ่มเติม โปรดระบุ)
- .....
- .....

ข. แนวทางแก้ไขที่เสนอไว้ในแผนฯ   เห็นด้วย   ไม่เห็นด้วย   ไม่มีความเห็น

1. เร่งประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทุกกลุ่มตระหนักถึงความสำคัญของการมีบัตรประชาชน
  2. ปรับปรุงแนวทางการร่วมจ่ายและสิทธิประโยชน์ที่ได้รับของระบบประกันสุขภาพทั้ง 3 ระบบให้เป็นธรรม
  3. พัฒนาแนวทางการดูแลแรงงานต่างด้าวอย่างเป็นระบบ
  4. ปรับเปลี่ยนแนวทางการจัดสรรงบประมาณของประเทศให้พร้อมรับกับการเป็นสังคมผู้สูงอายุ
- ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขที่ควรเพิ่มเติม (ถ้ามีเพิ่มเติม โปรดระบุ)
- .....
- .....

2) แผนสิทธิมนุษยชนด้านการศึกษา

ก. สภาพปัญหา

1. ความเหลื่อมล้ำของโอกาสในการเข้าถึงการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ระหว่างเด็กจากครอบครัวที่มีความแตกต่างของฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม
  2. การขาดแนวทางการศึกษาในรูปแบบใหม่ที่มีคุณภาพ
  3. การถูกเลือกปฏิบัติของคนบางกลุ่มในสถานศึกษา
  4. การขาดแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนเกี่ยวกับ การศึกษาของบุตรของแรงงานแฝงที่อยู่อาศัยในพื้นที่
- ข้อเสนอแนะสภาพปัญหาเพิ่มเติม (ถ้ามีเพิ่มเติม โปรดระบุ)
- .....
- .....

ข. แนวทางแก้ไขที่เสนอไว้ในแผนฯ   เห็นด้วย   ไม่เห็นด้วย   ไม่มีความเห็น

1. เร่งจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษาให้เกิดความเท่าเทียมกันยิ่งขึ้น โดยพิจารณาสถานศึกษาในพื้นที่ห่างไกลในระดับที่พอเพียง ทั่วถึง
  2. เร่งเพิ่มสัดส่วนงบประมาณของกระทรวงศึกษาให้สูงขึ้นเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนกลุ่มนักเรียนในเขตชนบทที่ห่างไกลกลุ่มที่มีความเปราะบางเป็นพิเศษ
  3. ปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางการศึกษาของสถานศึกษาให้เอื้ออำนวยต่อการเข้าศึกษาของผู้พิการ ทั้งในด้านอุปกรณ์ทางการศึกษาที่จำเป็น และปัจจัยแวดล้อมในสถานศึกษา
  4. เร่งปลูกฝังและสร้างความเข้าใจในเรื่องสิทธิมนุษยชนตั้งแต่วัยเรียน เพื่อลดปัญหาเลือกปฏิบัติ หรือการละเมิดสิทธิมนุษยชนในกลุ่มเด็กที่มีความเปราะบาง
  5. พัฒนาแนวทางการดูแลบุตรหลานของแรงงานต่างด้าวในด้านการศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยคำนึงถึงความสมดุลของการจัดสรรทรัพยากรที่เป็นธรรม และหลักสิทธิมนุษยชน
- ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขที่ควรเพิ่มเติม (ถ้ามีเพิ่มเติม โปรดระบุ)
- .....
- .....

3) แผนสิทธิมนุษยชนด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ก. สภาพปัญหา

1. การทำลายทรัพยากรธรรมชาติ
  2. ผลกระทบจากเกษตรกรรมพันธะสัญญา
  3. ปัญหาการถูกละเมิดของประชาชนโดยสถานประกอบการและโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ
  4. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ป่าไม้ต่างๆ ยังคงไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของประชาชนที่ได้ดำเนินมาเป็นระยะเวลายาวนานก่อนมีการประกาศใช้กฎหมาย
- ข้อเสนอแนะสภาพปัญหาเพิ่มเติม (ถ้ามีเพิ่มเติม โปรดระบุ)
- .....
- .....

ข. แนวทางแก้ไขที่เสนอไว้ในแผนฯ   เห็นด้วย   ไม่เห็นด้วย   ไม่มีความเห็น

1. เน้นการพัฒนาที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ที่สร้างความสมดุลระหว่างการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ
  2. สร้างความตระหนัก และประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรเข้าใจถึงผลดีและผลเสียของเกษตรกรรมพันธะสัญญา ให้ความช่วยเหลือทางด้านกฎหมายเพื่อให้เกษตรกรที่ไม่ถูกเอาเปรียบจากคู่สัญญา
  3. เร่งบังคับใช้กฎหมายทางสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับผู้กระทำความผิดและกฎหมายที่เอาผิดหน่วยงานของรัฐที่ละเลยการควบคุมหรือแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม และปรับปรุงกระบวนการยุติธรรมให้เกิดความรวดเร็วยิ่งขึ้น
  4. ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ป่าไม้ ให้สอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตของประชาชนในพื้นที่
- ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขที่ควรเพิ่มเติม (ถ้ามีเพิ่มเติม โปรดระบุ)
- .....
- .....

4) แผนสิทธิมนุษยชนด้านที่อยู่อาศัย

ก. สภาพปัญหา

1. การขูดเขี่ยวยาของภาครัฐแก่ผู้ที่จะถูกเวนคืนที่ดินไม่เพียงพอ
  2. ประเด็นเรื่องสิทธิในที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยของกลุ่มชาติพันธุ์
  3. ผลกระทบจากภาษีที่ดินที่เป็นอัตราก้าวหน้าซึ่งจัดเก็บเพิ่มขึ้นตามมูลค่าของทรัพย์สินหรือขนาดที่ดิน ที่อาจส่งผลกระทบต่อครัวเรือนในภาคเกษตรกรรมที่มีฐานะยากจนแต่ถือครองที่ดินอันเป็นมรดกตกทอดจำนวนมาก ทำให้เป็นภาระในการจ่ายภาษีอย่างไม่เป็นธรรม
- ข้อเสนอแนะสภาพปัญหาเพิ่มเติม (ถ้ามีเพิ่มเติม โปรดระบุ)
- .....
- .....

ข. แนวทางแก้ไขที่เสนอไว้ในแผนฯ   เห็นด้วย   ไม่เห็นด้วย   ไม่มีความเห็น

1. ปรับปรุงราคาที่ดินที่ประเมินโดยหน่วยงานของรัฐให้เป็นปัจจุบันและสะท้อนราคาที่แท้จริงในตลาด
  2. ระบุแนวทางที่ชัดเจนและเป็นมาตรฐานในการแก้ปัญหาการบุกรุกที่ดิน
  3. จัดหามาตรการบรรเทาผลกระทบเชิงลบที่ไม่เป็นธรรมจากภาษีที่ดิน
- ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขที่ควรเพิ่มเติม (ถ้ามีเพิ่มเติม โปรดระบุ)
- .....
- .....

5) แผนสิทธิมนุษยชนด้านการขนส่ง

ก. สภาพปัญหา

1. สิ่งอำนวยความสะดวกในสถานีขนส่งหลายแห่งยังคงไม่เอื้อต่อคนพิการและผู้สูงอายุเท่าที่ควร
  2. การถ่ายโอนอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการขนส่ง จากกระทรวงคมนาคมไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำให้เกิดปัญหาการขาดเอกภาพของแต่ละพื้นที่
  3. ราคาค่าโดยสารการคมนาคมสาธารณะบางประเภท เช่น รถไฟฟ้า อยู่ในระดับสูงไม่สอดคล้องกับค่าครองชีพ
  4. ประชาชนยังขาดความปลอดภัยจากการเดินทาง
- ข้อเสนอแนะสภาพปัญหาเพิ่มเติม (ถ้ามีเพิ่มเติม โปรดระบุ)
- .....
- .....

ข. แนวทางแก้ไขที่เสนอไว้ในแผนฯ   เห็นด้วย   ไม่เห็นด้วย   ไม่มีความเห็น

1. พิจารณาการเพิ่มตัวชี้วัดในเชิงคุณภาพ หรือตัวชี้วัดที่สะท้อนคุณภาพของสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้พิการหรือผู้สูงอายุในการใช้บริการคมนาคม

2. บุรณาการกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการขนส่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบูรณาการกฎกระทรวงและระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
  3. ควบคุมราคาค่าโดยสารการคมนาคมสาธารณะให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม สอดคล้องกับค่าครองชีพและรายได้ของผู้มีรายได้น้อย
  4. เร่งหาแนวทางแก้ไขปัญหาคอขวดที่เกิดจากการขนส่งอย่างมีประสิทธิภาพ
- ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขที่ควรเพิ่มเติม (ถ้ามีเพิ่มเติม โปรดระบุ)
- .....
- .....

6) แผนสิทธิมนุษยชนด้านเศรษฐกิจ

ก. สภาพปัญหา

1. การคุ้มครองผู้บริโภค ปัญหาการละเมิดสิทธิของผู้บริโภคในปัจจุบันเป็นปัญหาที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น
2. สถานประกอบการหลายแห่งยังคงกีดกันบุคคลบางกลุ่ม เช่น ผู้ติดเชื้อ HIV หรือ ผู้พิการเข้าทำงาน
3. ปัญหากลุ่มธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์
4. ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางรายได้
5. ปัญหาการผูกขาดทางการค้าด้านการเกษตร
6. ปัญหาแรงงานและแรงงานต่างด้าว

ข้อเสนอแนะสภาพปัญหาเพิ่มเติม (ถ้ามีเพิ่มเติม โปรดระบุ)

.....

.....

ข. แนวทางแก้ไขที่เสนอไว้ในแผนฯ

เห็นด้วย

ไม่เห็นด้วย

ไม่มีความเห็น

1. บังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภคและการคุ้มครองแรงงานอย่างจริงจัง และเร่งรัดขั้นตอนต่างๆ ของกระบวนการยุติธรรม
2. มุ่งเน้นการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่ช่วยเพิ่มการเติบโตทางเศรษฐกิจพร้อมกับการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม
3. เพิ่มศักยภาพของแรงงานไทยให้สามารถแข่งขันกับแรงงานต่างด้าวได้
4. จัดตั้งคณะกรรมการรับข้อร้องทุกข์เกี่ยวกับการค้ามนุษย์

ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขที่ควรเพิ่มเติม (ถ้ามีเพิ่มเติม โปรดระบุ)

.....

.....

7) แผนสิทธิมนุษยชนด้านการเมืองการปกครองและความมั่นคง

ก. สภาพปัญหา

1. กลุ่มอิทธิพลท้องถิ่น
2. การขาดประสิทธิภาพในการกระจายอำนาจส่วนกลางสู่การปกครองส่วนท้องถิ่น
3. การลดทอนสิทธิเสรีภาพในแสดงความคิดเห็นทางการเมืองการปกครอง
4. การลดทอนสิทธิการมีส่วนร่วมทางการเมืองและกระบวนการตัดสินใจทางการเมืองของประชาชน
5. การขาดความรู้ ความเข้าใจด้านกฎหมาย ด้านสิทธิมนุษยชนและการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม
6. การขาดการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดเพื่อห้ามการเลือกปฏิบัติ
7. การขาดกฎหมายรองรับสิทธิด้านชีวิตคู่ของกลุ่มความหลากหลายทางเพศ
8. การใช้กฎหมายพิเศษและการใช้กำลังควบคุมเหตุการณ์ความไม่สงบ
9. การไม่ได้รับการแจ้งเกิดของเด็กในชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มชาติพันธุ์

ข้อเสนอแนะสภาพปัญหาเพิ่มเติม (ถ้ามีเพิ่มเติม โปรดระบุ)

.....

.....

ข. แนวทางแก้ไขที่เสนอไว้ในแผนฯ

เห็นด้วย

ไม่เห็นด้วย

ไม่มีความเห็น

1. ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจด้านสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานและกฎหมายเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องให้แก่ประชาชนเพื่อเป็นเครื่องมือในการป้องกันการถูกละเมิดสิทธิ สร้างความตระหนักแก่เจ้าหน้าที่ภาครัฐและเอกชน
  2. จัดตั้งศูนย์ประจำท้องถิ่นเพื่ออำนวยความสะดวกและให้ความช่วยเหลือการแจ้งเกิดและขอสัญชาติของเด็กในชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มชาติพันธุ์ซึ่งถือเป็นการประกันการจดทะเบียนเกิดสำหรับเด็กทุกคน
  3. ส่งเสริมการบูรณาการการทำงานภายในหน่วยงานของรัฐ และระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคมเพื่อให้การออกกฎหมายและการดำเนินนโยบายเป็นไปในทิศทางเดียวกันและตอบสนองต่อความเดือดร้อนของประชาชนอย่างแท้จริง โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบาง
  4. กำหนดขอบเขตการใช้อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นให้มีความชัดเจน
  5. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยเปิดช่องทางหรืออำนวยความสะดวกต่อประชาชนในการแสดงความคิดเห็นผ่านช่องทางสื่อต่างๆ โดยมีกรอบกติกาที่ชัดเจน
  6. สร้างกลไกระดับชุมชนในการติดตามตรวจสอบการแก้ไขปัญหาด้านสิทธิมนุษยชนของรัฐ
  7. ดูแลติดตามให้มีการปฏิบัติตามและบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะกฎหมายฉบับใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองกลุ่มเปราะบาง
  8. กำหนดอัตราโทษให้มีความรุนแรงโดยคำนึงถึงเจตนาของผู้กระทำผิดและรูปแบบของการทุจริต และบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังสำหรับการทุจริตคอร์รัปชันทั้งในวงราชการและเอกชน
  9. ตราพระราชบัญญัติเพื่อยกเลิกคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ขัดต่อหลักสิทธิมนุษยชนซึ่งรัฐธรรมนูญรองรับ ยกเลิกกฎอัยการศึกและกฎหมายพิเศษที่ใช้บังคับในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
- ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขที่ควรเพิ่มเติม (ถ้ามีเพิ่มเติม โปรดระบุ)
- .....
- .....

8) แผนสิทธิมนุษยชนด้านสิทธิชุมชน

ก. สภาพปัญหา

1. การละเมิดสิทธิในการบริหารจัดการที่ทำกิน
  2. การเข้าถึงและรับทราบข้อมูลในการเวนคืนที่ดินของกลุ่มประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย
  3. การขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินนโยบายสาธารณะของรัฐ
- ข้อเสนอแนะสภาพปัญหาเพิ่มเติม (ถ้ามีเพิ่มเติม โปรดระบุ)
- .....
- .....

ข. แนวทางแก้ไขที่เสนอไว้ในแผนฯ

เห็นด้วย

ไม่เห็นด้วย

ไม่มีความเห็น

1. สร้างมาตรการ กลไกหรือกระบวนการในการเจรจา ประนีประนอมระหว่างภาครัฐและประชาชนที่ชัดเจน และจัดตั้งกองทุนเพื่อเยียวยาฟื้นฟูอาชีพผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินนโยบายสาธารณะของภาครัฐ อาทิ นโยบาย ทวงคืนผืนป่า การเวนคืนที่ดิน
  2. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการของภาครัฐอย่างเป็นรูปธรรม
  3. ส่งเสริมบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นและชุมชนในพื้นที่ในการมีส่วนร่วมการประเมินผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น กระบวนการตัดสินใจในการดำเนินโครงการ การออกมาตรการเฝ้าระวัง บำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม
  4. จัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ ความตระหนัก รู้ สำนึกถึงความสำคัญของการพิทักษ์รักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ป่าไม้
- ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขที่ควรเพิ่มเติม (ถ้ามีเพิ่มเติม โปรดระบุ)
- .....
- .....

9) แผนสิทธิมนุษยชนด้านข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ (ดิจิทัล)

ก. สภาพปัญหา

1. การใช้ข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยีสารสนเทศโดยมิชอบและไม่คำนึงถึงคุณธรรมจริยธรรมอันนำไปสู่การก่ออาชญากรรม

2. การกักข้อมูล การลิดรอนสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร
ข้อเสนอแนะสภาพปัญหาเพิ่มเติม (ถ้ามีเพิ่มเติม โปรดระบุ)

.....
.....
ข. แนวทางแก้ไขที่เสนอไว้ในแผนฯ

เห็นด้วย

ไม่เห็นด้วย

ไม่มีความเห็น

1. การจัดทำมาตรการที่เป็นรูปธรรมเพื่อจัดปัญหาการแสวงหาประโยชน์ทางเพศผ่านการใช้สื่อลามกอนาจารจากเด็ก สตรี รวมทั้งในทางท่องเที่ยวทางเพศ
  2. การมีมาตรการเพื่อคุ้มครองเสรีภาพของสื่อ คำพูด และการมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวางของภาคส่วนต่างๆ ทั้งในกิจกรรมทางการเมืองและสาธารณะอย่างเป็นรูปธรรม อาทิ การแก้ไขพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. 2558 ให้มีความเป็นประชาธิปไตยยิ่งขึ้น
- ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขที่ควรเพิ่มเติม (ถ้ามีเพิ่มเติม โปรดระบุ)

.....
.....
10) แผนสิทธิมนุษยชนด้านกระบวนการยุติธรรม

ก. สภาพปัญหา

1. ยาเสพติด
  2. ประชาชนไม่รู้กฎหมายเบื้องต้น
  3. การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและการรับรู้ด้านสิทธิของประชาชน
  4. การค้ามนุษย์
  5. คนเข้าเมืองผิดกฎหมายและประชากรแฝง
  6. การขาดแคลนล่ามและผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิผู้เข้ามาเกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรม
  7. การดำเนินงานในกระบวนการสอบสวนของกระบวนการยุติธรรม
  8. การมีข้อกฎหมายที่อาจขัดหลักสิทธิมนุษยชน
- ข้อเสนอแนะสภาพปัญหาเพิ่มเติม (ถ้ามีเพิ่มเติม โปรดระบุ)

.....
.....
ข. แนวทางแก้ไขที่เสนอไว้ในแผนฯ

เห็นด้วย

ไม่เห็นด้วย

ไม่มีความเห็น

1. ส่งเสริมการสร้างธรรมาภิบาลในหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม โดยเฉพาะหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับกลุ่มเปราะบาง
2. การอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่กระบวนการยุติธรรม เพื่อให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่มีการปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้ที่เกี่ยวข้อง
3. หน่วยงานภาครัฐจะต้องเข้ามาดูแลเร่งด่วนและรัฐจะต้องใช้มาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
4. อบรมพัฒนาความรู้ด้านกฎหมาย จริยธรรมให้กับล่ามในกระบวนการ ยุติธรรม ผ่านการทดสอบด้านภาษา จริยธรรม และออกใบอนุญาตก่อนปฏิบัติหน้าที่ รวมถึงมีองค์กรวิชาชีพล่ามเพื่อรับรอง
5. การจัดการอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในขั้นตอนต่างๆด้านกระบวนการยุติธรรม การให้ประชาชนได้รับรู้สิทธิในแต่ละขั้นตอน
6. รัฐต้องสร้างหลักประกันและให้การคุ้มครองกลุ่มเปราะบางของด้านกระบวนการยุติธรรม เช่นกลุ่มของผู้พันโทฯที่มีปัญหาว่างงาน หน่วยงานรัฐต้องมีการกำหนดเงื่อนไขให้ สถานประกอบการรับผู้พันโทฯเข้าทำงาน
7. รัฐควรเพิ่มงบประมาณในการบำบัดฟื้นฟูและพัฒนากระบวนการบำบัดฟื้นฟูให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายในการกำหนดอายุการรับผิดของเด็กและเยาวชน กวดขันการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในงานปราบปรามยาเสพติดให้มีกระบวนการที่คำนึงหลักแห่งกฎหมาย
8. พิจารณาทบทวนการบังคับใช้กฎหมาย แก้ไขกฎหมายที่ไม่เป็นธรรม ที่ขัดกับหลักสิทธิมนุษยชน เช่น พิจารณาปรับแก้ไข

ฐานความผิดที่กำหนดโทษประหารชีวิตบางฐานความผิด ยกเลิกการใช้กฎหมายที่ขัดหลักสิทธิมนุษยชน
ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขที่ควรเพิ่มเติม (ถ้ามีเพิ่มเติม โปรดระบุ)

กลุ่มเปราะบาง

1) แผนสิทธิมนุษยชนสำหรับกลุ่มเด็กและเยาวชน

ก. สภาพปัญหา

1. การขาดการศึกษาที่มีคุณภาพและเพียงพอที่จะสร้างทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต
2. ความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงทรัพยากรที่จำเป็นของเด็กและเยาวชนยังคงมีมาก
3. การถูกเลือกปฏิบัติของนักเรียนนักศึกษาหญิงที่ตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร
4. เด็กและเยาวชนผู้กระทำความผิดยังคงเผชิญกับตราบาปทางสังคมต่างๆ เมื่อพ้นโทษ
5. การค้ามนุษย์ในธุรกิจที่มีการใช้แรงงานเด็กและเยาวชนอย่างผิดกฎหมาย
6. แนวทางปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนผู้เป็นบุตรหลานของแรงงานต่างด้าวยังคงขาดความชัดเจน

ข้อเสนอแนะสภาพปัญหาเพิ่มเติม (ถ้ามีเพิ่มเติม โปรดระบุ)

ข. แนวทางแก้ไขที่เสนอไว้ในแผนฯ

เห็นด้วย

ไม่เห็นด้วย

ไม่มีความเห็น

1. พัฒนาศักยภาพและทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตของเด็ก โดยการมุ่งเน้นการให้การศึกษาอย่างมีคุณภาพ
2. เร่งกระจายทรัพยากรที่จำเป็นไปสู่กลุ่มเด็กและเยาวชนจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่ด้อยกว่า
3. กำหนดแนวทางปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานเพื่อป้องกันการละเมิดสิทธิของเด็กและเยาวชนที่ตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร
4. ปรับปรุงการจัดเก็บบันทึกประวัติเด็กและเยาวชนผู้กระทำความผิดซึ่งพ้นโทษแล้ว ให้สอดคล้องกับหลักสากลที่ถือว่าการลงโทษเด็กและเยาวชนตั้งอยู่บนหลักการแก้ไข เพื่อประโยชน์ของเด็กเอง

5. เร่งปราบปรามปัญหาการใช้แรงงานเด็กอย่างผิดกฎหมาย

ทั้งในธุรกิจที่ผิดกฎหมายโดยตรง และธุรกิจที่มีแนวปฏิบัติต่อแรงงานเด็กและเยาวชนอย่างผิดกฎหมาย

6. กำหนดแนวทางปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานต่อการให้สวัสดิการกลุ่มเด็กและเยาวชนที่เป็นบุตรหลานของแรงงานต่างด้าว

ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขที่ควรเพิ่มเติม (ถ้ามีเพิ่มเติม โปรดระบุ)

2) แผนสิทธิมนุษยชนสำหรับกลุ่มผู้สูงอายุ

ก. สภาพปัญหา

1. ระบบประกันสุขภาพของประเทศไทยมีแนวโน้มว่าจะขาดความยั่งยืนในทางการคลัง โดยเฉพาะ ระบบประกันสุขภาพถ้วนหน้า ซึ่งเป็นหลักประกันสุขภาพหลักของผู้สูงอายุจำนวนมาก
2. เบี้ยสงเคราะห์คนชรายังคงไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ
3. ผู้สูงอายุจำนวนมากยังคงขาดความรู้ที่จำเป็นในการดำรงชีพท่ามกลางกระแสความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยี

ข้อเสนอแนะสภาพปัญหาเพิ่มเติม (ถ้ามีเพิ่มเติม โปรดระบุ)

ข. แนวทางแก้ไขที่เสนอไว้ในแผนฯ

เห็นด้วย

ไม่เห็นด้วย

ไม่มีความเห็น

1. เร่งจัดลำดับความสำคัญของการจัดสรรงบประมาณแผ่นดิน โดยเน้นด้านที่จำเป็นสู่สังคมผู้สูงอายุ

2. ปรับอัตราเบี้ยสงเคราะห์คนชราให้เพียงพอต่อค่าครองชีพ โดยพิจารณาปัจจัยอื่นๆ ที่กำหนดอัตราเบี้ยสงเคราะห์เพิ่มเติมจากอายุ

3. เร่งให้การศึกษาและฝึกฝนทักษะที่จำเป็นแก่ผู้สูงอายุ เพื่อให้สามารถดำรงชีพได้อย่างเท่าทันความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยี

ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขที่ควรเพิ่มเติม (ถ้ามีเพิ่มเติม โปรดระบุ)

.....

.....

3) แผนสิทธิมนุษยชนสำหรับกลุ่มสตรี

ก. สภาพปัญหา

1. การกระทำความรุนแรงต่อสตรียังคงมีอยู่มาก เช่นการกระทำความรุนแรงระหว่างคู่สมรส หรือคู่รัก และการคุกคามและการล่วงละเมิดทางเพศ ทางร่างกายและวาจาในที่ทำงาน ทั้งโดยตั้งใจและไม่ตั้งใจจากผู้บังคับบัญชาหรือผู้ร่วมงาน

2. ธุรกิจการค้ามนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับสตรีและเด็ก เช่น การค้าบริการทางเพศ ยังคงมีมากในสังคมไทย

ข้อเสนอแนะสภาพปัญหาเพิ่มเติม (ถ้ามีเพิ่มเติม โปรดระบุ)

.....

.....

ข. แนวทางแก้ไขที่เสนอไว้ในแผนฯ

เห็นด้วย

ไม่เห็นด้วย

ไม่มีความเห็น

1. ปรับเปลี่ยนทัศนคติค่านิยมของสังคมไปสู่ค่านิยมที่เคารพความเสมอภาคระหว่างหญิงและชายทั้งในครอบครัวและทางสังคมอื่นๆ

2. ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสวัสดิการเพื่อสตรีและครอบครัวอย่างบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัวและการเข้าสู่ธุรกิจการค้ามนุษย์

3. พัฒนากลไกสอดส่องปัญหาการกระทำความรุนแรงต่อสตรี และการแจ้งความการพบเห็นการกระทำรุนแรงต่อสตรี

ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขที่ควรเพิ่มเติม (ถ้ามีเพิ่มเติม โปรดระบุ)

.....

.....

4) แผนสิทธิมนุษยชนสำหรับกลุ่มผู้พิการ

ก. สภาพปัญหา

1. สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการในสถานที่สาธารณะยังคงมีจำนวนไม่เพียงพอ ไม่สามารถใช้ได้จริง หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานที่กำหนด

2. สถานศึกษาเฉพาะสำหรับผู้พิการยังคงมีจำนวนน้อย

3. ผู้พิการยังคงถูกเลือกปฏิบัติ ทั้งในการเข้าสมัครงาน หรือจากผู้ร่วมงานในกรณีที่ได้เข้าทำงานแล้ว

ข้อเสนอแนะสภาพปัญหาเพิ่มเติม (ถ้ามีเพิ่มเติม โปรดระบุ)

.....

.....

ข. แนวทางแก้ไขที่เสนอไว้ในแผนฯ

เห็นด้วย

ไม่เห็นด้วย

ไม่มีความเห็น

1. บูรณาการกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้พิการ เพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพในการกำหนดหลักเกณฑ์และมาตรฐานของสิ่งอำนวยความสะดวกประเภทต่างๆ

2. พัฒนาช่องทางการเชื่อมโยงผู้พิการและสถานศึกษาในรูปแบบต่างๆ ที่มีประสิทธิภาพ

3. เร่งปรับทัศนคติของนายจ้างและเพื่อนร่วมงานที่มีต่อผู้พิการ สร้างสภาพแวดล้อมในการทำงานที่เคารพสิทธิของกลุ่มผู้ร่วมงาน ใช้มาตรการต่างๆเพื่อแก้ไขปัญหาการเลือกปฏิบัติต่อผู้พิการในที่ทำงาน

ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขที่ควรเพิ่มเติม (ถ้ามีเพิ่มเติม โปรดระบุ)

.....

.....

5) แผนสิทธิมนุษยชนกลุ่มอาชีพเกษตรกร/ ผู้ใช้แรงงาน

ก. สภาพปัญหา

1. การขาดแนวทางดำเนินการที่ชัดเจนเกี่ยวกับสิทธิของแรงงานและบุตรหลายของแรงงานต่างด้าว
2. ผลกระทบเชิงลบจากเกษตรกรรมพันธะ
3. การขาดสิทธิในที่ดินทำกินของกลุ่มเกษตรกรและกลุ่มชาติพันธุ์
4. การขาดโอกาสในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมของกลุ่มแรงงานที่ถูกละเมิดสิทธิ

ข้อเสนอแนะสภาพปัญหาเพิ่มเติม (ถ้ามีเพิ่มเติม โปรดระบุ)

.....

.....

ข. แนวทางแก้ไขที่เสนอไว้ในแผนฯ

เห็นด้วย

ไม่เห็นด้วย

ไม่มีความเห็น

1. พัฒนาแนวทางการจัดสรรสวัสดิการแก่แรงงานและบุตรหลานของแรงงานต่างด้าวในทุกมิติอย่างเป็นระบบ ทั้งด้านสวัสดิการสังคม การศึกษา และการสาธารณสุข
2. ให้ความรู้แก่เกษตรกรเกี่ยวกับผลดีและผลเสียของเกษตรกรรมพันธะสัญญา
3. ระบุแนวทางที่ชัดเจนและเป็นมาตรฐานในการแก้ปัญหาการบุกรุกที่ดินและจัดหามาตรการป้องกันและบรรเทาผลกระทบเชิงลบที่ไม่เป็นธรรมจากภาษีที่ดิน
4. เร่งรัดกระบวนการยุติธรรมให้นายจ้างผู้กระทำความผิดต้องรับโทษ

ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขที่ควรเพิ่มเติม (ถ้ามีเพิ่มเติม โปรดระบุ)

.....

.....

6) แผนสิทธิมนุษยชนสำหรับกลุ่มผู้ป่วย (กลุ่มผู้ติดเชื้อ/กลุ่มผู้เสพยา)

ก. สภาพปัญหา

1. การถูกตีตราและขาดการยอมรับจากครอบครัวและสังคมของกลุ่มผู้ติดเชื้อเอชไอวี (HIV) และผู้ติดเชื้อเอดส์ (AIDS)
2. การเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม โดยเฉพาะการเลือกปฏิบัติในการจ้างงาน
3. การขาดการติดตามการบำบัดฟื้นฟูอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพของผู้พ้นโทษในคดียาเสพติดส่งผลให้เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตและการมีอาชีพ

ข้อเสนอแนะสภาพปัญหาเพิ่มเติม (ถ้ามีเพิ่มเติม โปรดระบุ)

.....

.....

ข. แนวทางแก้ไขที่เสนอไว้ในแผนฯ

เห็นด้วย

ไม่เห็นด้วย

ไม่มีความเห็น

1. ดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและแก้ไขเอดส์อย่างต่อเนื่องในการปรับทัศนคติของประชาชนที่มีต่อกลุ่มผู้ติดเชื้อ
2. รัฐควรออกมาตรการหรือนโยบายที่ชัดเจนในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวทั้งทางตรงและทางอ้อมสำหรับการเลือกปฏิบัติต่อกลุ่มผู้ติดเชื้อ
3. รัฐควรสร้างระบบการติดตามและสงเคราะห์หลังปล่อยที่มีประสิทธิภาพ โดยสอดส่องติดตาม ให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษา สร้างความร่วมมือในการสนับสนุนกลุ่มธุรกิจ เพื่อสิทธิมนุษยชน

ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขที่ควรเพิ่มเติม (ถ้ามีเพิ่มเติม โปรดระบุ)

.....

.....

7) แผนสิทธิมนุษยชนกลุ่มชาติพันธุ์ ผู้ไร้รัฐ และผู้ไร้ที่พำนัก

ก. สภาพปัญหา

1. การไม่ได้รับการแจ้งเกิดของเด็กในชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มชาติพันธุ์ในท้องที่ทุรกันดารและไม่ได้รับการช่วยเหลือในการขอสัญชาติจากรัฐ
2. การทุจริตคอร์รัปชันและความด้อยประสิทธิภาพในกระบวนการขอสัญชาติ
3. การเข้าถึงการบริการสาธารณะและสวัสดิการทางสังคมต่างๆ ของรัฐ
4. การจำกัดเสรีภาพในการโยกย้ายถิ่นฐานและจำกัดสิทธิในการเป็นเจ้าของที่ดินทำกิน

ข้อเสนอแนะสภาพปัญหาเพิ่มเติม (ถ้ามีเพิ่มเติม โปรดระบุ)

.....

.....

ข. แนวทางแก้ไขที่เสนอไว้ในแผนฯ

เห็นด้วย

ไม่เห็นด้วย

ไม่มีความเห็น

1. จัดตั้งศูนย์ประจำท้องถื่นเพื่ออำนวยความสะดวกและให้ความช่วยเหลือการแจ้งเกิดและขอสัญชาติของเด็กในชนกลุ่มน้อยหรือ กลุ่มชาติพันธุ์ซึ่งเกิดในท้องที่ทุรกันดาร
2. สร้างมาตรการ กลไกหรือกระบวนการเจรจาระหว่างภาครัฐและประชาชนที่ชัดเจน จัดตั้งกองทุนเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินนโยบายสาธารณะของภาครัฐ
3. ติดตามการบังคับใช้พระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. 2557 ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
4. ติดตามผลของมาตรการขยายการเข้าถึงสิทธิในการรักษาพยาบาลและการประกันสังคม โดยไม่แบ่งแยกชาติพันธุ์หรืออุปสรรคทางภาษาให้เป็นไปโดยมีประสิทธิภาพและทั่วถึง

ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขที่ควรเพิ่มเติม (ถ้ามีเพิ่มเติม โปรดระบุ)

.....

.....

8) แผนสิทธิมนุษยชนกลุ่มความหลากหลายทางเพศ

ก. สภาพปัญหา

1. การขาดกฎหมายรองรับสิทธิด้านชีวิตคู่ของกลุ่มความหลากหลายทางเพศ
2. การขาดการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดเพื่อห้ามการเลือกปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะสภาพปัญหาเพิ่มเติม (ถ้ามีเพิ่มเติม โปรดระบุ)

.....

.....

ข. แนวทางแก้ไขที่เสนอไว้ในแผนฯ

เห็นด้วย

ไม่เห็นด้วย

ไม่มีความเห็น

1. ดูแลติดตามให้มีการปฏิบัติตามและบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะกฎหมายฉบับใหม่ที่เกี่ยวข้อง อาทิ พระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. 2558
2. เร่งดำเนินการให้ร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองกลุ่มเปราะบางมีผลใช้บังคับ อาทิ ร่างพ.ร.บ.การจดทะเบียนคู่ชีวิต พ.ศ. ....
3. ส่งเสริมภาคธุรกิจให้มีส่วนร่วมในการคุ้มครองสิทธิของกลุ่มเป้าหมายดังกล่าวโดยออกมาตรการสร้างแรงจูงใจ ส่งเสริมบรรษัทเพื่อให้มีการจ้างงานกลุ่มเป้าหมายอย่างเท่าเทียม ขจัดนโยบายภายในองค์กรที่เป็นการแบ่งแยกในเรื่องของเพศ
4. ดำเนินมาตรการอย่างต่อเนื่องที่ช่วยส่งเสริมเจตคติของคนในสังคมให้มีความเข้าใจและยอมรับในการมีอัตลักษณ์ทางเพศและการปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขที่ควรเพิ่มเติม (ถ้ามีเพิ่มเติม โปรดระบุ)

.....

.....

9) แผนสิทธิมนุษยชนกลุ่มนักปกป้องสิทธิมนุษยชน

ก. สภาพปัญหา

1. การถูกละเมิดสิทธิของนักปกป้องสิทธิมนุษยชน

ข้อเสนอแนะสภาพปัญหาเพิ่มเติม (ถ้ามีเพิ่มเติม โปรดระบุ)

ข. แนวทางแก้ไขที่เสนอไว้ในแผนฯ

เห็นด้วย

ไม่เห็นด้วย

ไม่มีความเห็น

1. เร่งผลักดันให้ ร่าง พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการบังคับบุคคลให้สูญหาย พ.ศ. .... มีผลใช้บังคับและมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับหลักสากล มีมาตรการในการคุ้มครองนักปกป้องสิทธิมนุษยชนอย่างเป็นรูปธรรม

2. การออกมาตรการคุ้มครองสำหรับนักปกป้องสิทธิมนุษยชน สอบสวนคดีการข่มขู่ คุกคาม และทำร้าย และประกันว่านักปกป้องฯ จะได้รับการปฏิบัติที่สอดคล้องกับปฏิญญาสมัชชาสหประชาชาติว่าด้วยนักปกป้องสิทธิมนุษยชน

3. การประกันให้มีการดำเนินการสอบสวนข้อกล่าวหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่กระทำโดยเจ้าหน้าที่ความมั่นคง อย่างเป็นทางการ อิสระ และโปร่งใส โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคใต้ของประเทศและนำผู้กระทำผิดมาลงโทษ

ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขที่ควรเพิ่มเติม (ถ้ามีเพิ่มเติม โปรดระบุ)

10) แผนสิทธิมนุษยชนกลุ่มผู้ต้องขัง (ผู้ถูกกล่าวหา/ผู้ต้องหา/ นักโทษเด็ดขาด)

ก. สภาพปัญหา

1. ผู้ถูกกล่าวหาที่มีทะเบียนประวัติอาชญากร มีลายนิ้วมือระหว่างการสอบสวน แม้เมื่ออัยการสั่งไม่ฟ้องคดี หรือสั่งฟ้องแต่ศาลยกฟ้องเพราะไม่มีความผิด ยังมีประวัติการกระทำผิดทำให้เสียประโยชน์และประวัติในการทำงาน

2. การขาดการรับรู้การเข้าถึงสิทธิในกระบวนการยุติธรรมของผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง

3. ผู้ไม่มีสถานะทางสัญชาติไม่ได้รับการดูแลจากกระบวนการยุติธรรมอย่างเท่าเทียม

4. ความแออัดในเรือนจำ

5. การใช้เครื่องพันธนาการนักโทษ

6. กลุ่มนักโทษคดีรอพิจารณาคดี เป็นภาระกับงบประมาณของรัฐในการดูแล

ข้อเสนอแนะสภาพปัญหาเพิ่มเติม (ถ้ามีเพิ่มเติม โปรดระบุ)

ข. แนวทางแก้ไขที่เสนอไว้ในแผนฯ

เห็นด้วย

ไม่เห็นด้วย

ไม่มีความเห็น

1. การใช้การเบี่ยงเบนคดีอาญาออกจากกระบวนการยุติธรรมเช่น การจัดตั้งศาลพิเศษเฉพาะคดี เพื่อเป็นทางเลือกในการลดจำนวนผู้ต้องขังในเรือนจำ

2. การใช้วิธีการเบี่ยงเบนคดี การใช้เรือนจำชุมชน พักการลงโทษ ลดวันต้องโทษ และให้ผู้ต้องขังกลับคืนสู่สังคม โดยมีโปรแกรมทางสังคมไว้รองรับ

3. การใช้วิธีการพักโทษชั่วคราว

4. การกำหนดโทษระดับกลาง เช่น ใช้การไม่ลงโทษจำคุกแต่ใช้การคุมประพฤติเข้มงวดกว่าปกติมารายงานตัวถี่บ่อย การใช้ EM การใช้การคุมขังที่บ้าน

5. การเพิ่มผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพจิต สร้างนักจิตวิทยา และที่ปรึกษาทางด้านสุขภาพจิต

6. การใช้เครื่องพันธนาการควรพิจารณา จากความจำเป็น ความเสี่ยง และนักโทษเป็นอันตรายคุกคาม

7. พัฒนาระบบทะเบียนประวัติอาชญากรของตำรวจ มีการปรับให้เป็นปัจจุบัน เป็นการป้องกันการละเมิดสิทธิของผู้ถูกกล่าวหา

8. ส่งเสริมให้มีการนำข้อกำหนดกรุงเทพ และข้อกำหนดแมนเดลาไปใช้ปฏิบัติต่อผู้ต้องขังทุกแห่ง

9. การนำรูปแบบธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน มาพัฒนาระบบการดูแลผู้ต้องขัง

ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขที่ควรเพิ่มเติม (ถ้ามีเพิ่มเติม โปรดระบุ)

11) แผนลิตธิมนุษยชนกลุ่มผู้พันโทษ

ก. สภาพปัญหา

1. การเข้าถึงการสร้างงานสร้างอาชีพ

ข้อเสนอแนะสภาพปัญหาเพิ่มเติม (ถ้ามีเพิ่มเติม โปรดระบุ)

.....

.....

ข. แนวทางแก้ไขที่เสนอไว้ในแผนฯ   เห็นด้วย   ไม่เห็นด้วย   ไม่มีความเห็น

1. การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยให้ผู้พันโทษเพื่อสามารถกลับคืนสู่สังคมได้ โดยสร้างอาชีพให้ผู้พันโทษ ต้องจัดให้มีที่
บริการด้านอาชีพเพื่อตรวจวัดความสามารถของผู้พันโทษ

2. การนำรูปแบบธุรกิจกับลิตธิมนุษยชน มาพัฒนาระบบการช่วยเหลือผู้พันโทษ

ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขที่ควรเพิ่มเติม (ถ้ามีเพิ่มเติม โปรดระบุ)

.....

.....

12) แผนลิตธิมนุษยชนกลุ่มผู้เสียหาย/ผู้ตกเป็นเหยื่อ (เหยื่ออาชญากรรม เหยื่อค้ำมนุษย์ เหยื่อที่ถูก ละเมิดลิตธิมนุษยชน เหยื่อความรุนแรงในครอบครัว เป็นต้น)

ก. สภาพปัญหา

1. กลุ่มผู้ตกเป็นเหยื่อหรือผู้เสียหายถูกละเลยไม่ได้คุ้มครอง

2. การเป็นเหยื่อแพะหรือจำเลยบริสุทธิ์

3. เหยื่อค้ำมนุษย์

ข้อเสนอแนะสภาพปัญหาเพิ่มเติม (ถ้ามีเพิ่มเติม โปรดระบุ)

.....

.....

ข. แนวทางแก้ไขที่เสนอไว้ในแผนฯ   เห็นด้วย   ไม่เห็นด้วย   ไม่มีความเห็น

1. การประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ประชาชนทราบข้อมูลข่าวสารการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม

2. พัฒนากลไกการช่วยเหลือเหยื่ออาชญากรรมหรือผู้เสียหาย โดยใช้ wrap around approach ให้นำหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ร่วมมือกันช่วยเหลือเหยื่ออาชญากรรม

3. การนำรูปแบบธุรกิจกับลิตธิมนุษยชน มาพัฒนาระบบการช่วยเหลือเหยื่ออาชญากรรมและการให้บริการเหยื่ออาชญากรรม
หรือผู้เสียหาย

ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขที่ควรเพิ่มเติม (ถ้ามีเพิ่มเติม โปรดระบุ)

.....

.....

หมายเหตุ สามารถอ่านร่างแผนลิตธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 4 ซึ่งเป็นฉบับประกอบการวิพากษ์ (ฉบับเต็ม) ได้ที่ <https://goo.gl/jjwusz>

ขอขอบคุณทุกท่านสำหรับความคิดเห็น
ที่ช่วยเติมเต็มร่างแผนลิตธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 4

ผู้ส่ง เลขานุการสำนักงานคณะกรรมการ
อาหารและยา
88/24 ถ.ติวานนท์
อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000

เรียน รศ.ดร.ศรีสมบัติ โชคประจักษ์ชัด
โครงการจัดทำแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 4
ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ระยะที่ 2
คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม 73170